

REMISSVAR

Fi 2022/03328

2023-01-06

Senior Advisor Market Design
Rickard Nilssonrickard.nilsson@nordpoolgroup.com

Finansdepartementet

103 33 Stockholm
fi.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia till:
viktor.berg@regeringskansliet.se

Inledning

Nord Pool erbjuder som auktoriserad fysisk marknadsplats i 15 länder i Europa handel för marknadsaktörer i kortsiktiga spotmarknader – dagen före (SDAC) och intradag (SIDC) – som Nord Pool i rollen som NEMO (nominerad elmarknadsoperatör) tillsammans med övriga NEMOs i EU driver och utvecklar i enlighet med krav i EU CACM regleringen. På dagen före marknaden som är en tvåsidig sluten implicit auktion levereras priser och volymer per elområde och flöden mellan alla elområdena som ger en planerad balans mellan utbud och efterfrågan och inom givna överföringsbegränsninga timme för timme för nästföljande dygn för hela spotmarknaden, dvs som inkluderar hela Nordiska och kontinentala EU samt Norge. Dessa resultat ger viktiga signaler för kortsiktiga operativa beslut (t.ex. elleverantörers löpande optimering av drift av kraftverk och sett till förväntad industriell och privat konsumtion) och för långsiktiga beslut, såsom investeringar i ny produktion och förbrukning samt investeringar i det centrala överföringsnätet (i Sverige drivet, ägt och utvecklat av Svenska Kraftnät) som kopplar samman alla elområden via denna spotmarknad. I tillägg ger spotmarknadspriserna viktiga signaler för lagring och andra flexibilitetsresurser samt fungerar som underliggande referens till merparten av de långsiktiga prissäkringskontrakt som handlas via börser, OTC och bilateralt i Sverige, Norden och i varierande grad andra delar av EU.

EU rådets förordning som antogs i oktober 2022 innefattar (förenklat uttryckt) en tidsbegränsad beskattning av s.k. övervinster för vissa specifika elproduktionslag och detta påverkar i viss grad marknadsaktörernas verksamhets- och investeringsbeslut.

Det är därför viktigt att alla åtgärder för att uppfylla grundkraven i denna EU förordning utformas på ett sätt som dels begränsar påverkan på marknadsaktörernas agerande och därmed prisbildningen i elmarknaden så mycket som möjligt, samt dels är proportionella mot och belyser det faktum att åtgärderna i enlighet med EU rådets förordning är av tillfällig karaktär.

Nord Pool är tacksamma för möjligheten att framföra synpunkter till promemorian **Tillfällig skatt på vissa elproducenters överintäkter**.

Samtidigt vill vi framföra att den korta remissperioden samt att den sammanföll med jul och nyårshelgerna är olycklig då det begränsat möjligheten att bidra med helt genomarbetade inspel till ett sådant väsentligt, fast temporärt, ingrepp i regelverken, etc., för konkurrensutsatt produktion och handel med elektricitet organiserade via marknadsplatser, bilateralt och via systemansvariges (Svenska Kraftnät) s.k. balansmarknader och metoder för mothandel/omdirigering.

Därav följer att vi i detta remissvar endast belyst ett fåtal av de synpunkter vi har kopplat till paragrafer som ingår i den föreslagna lagstiftningen och därtill hörande bakgrundsantaganden och konsekvensanalyser i den dokumentation vi tagit ta del av.

I den mån det ges möjlighet är vi därför positiva till att delta i en uppföljande dialog kring helheten för att kunna adressera en del andra delar av föreslagen lagstiftning vi har funderingar kring.

Sammanfattning av våra synpunkter

I väsentliga delar stöttar vi förslaget till införande i Sverige av **Tillfällig skatt på vissa elproducenters överintäkter** som följer av rådets förordning (EU) 2022/1854.

Detta baseras primärt på att vi på en överordnad nivå finner att förslaget fokuserat på:

- Förenklat förfarande i syfte att reducera administrativa och andra kostnader som med ett mer komplext förförande icke skulle stå i paritet med värdet eller det faktum att förordningen är av tillfällig karaktär, dvs skall upphöra per 30 juni 2023.
- Att lagförslaget innebär ex-post lösning för "Obligatoriskt tak för marknadsintäkter", vilket vi bedömer är den enda tekniskt och handelsmässigt möjliga lösningen.
- Att lagförslaget i enlighet med angiven förordning, så vitt vi kan förstå det, endast ger beskattning av den samlade marknadsintäkten som en producent anses ha erhållit efter att hänsyn tagits till långsiktiga prissäkringar, dvs när produktion som underläggs denna skatt har levererats i den "kvalificerade" perioden (timmen) och i förväg prissäkrats på säljsidan till ett pris under elområdespriset på dagen före marknaden (SDAC) så blir denna "netto marknadsintäkt" basen för skatten som tas ut och om prissäkringen är gjord på en nivå som är under "takbeloppet" så infaller ingen skatt för given produktionsvolym oberoende av hur högt elområdespriset i dagen före marknaden (SDAC) blev den aktuella perioden.

I de följande avsnitten pekar vi på fyra frågor som vi anser bör klargöras ordentligt i den slutliga modellen enligt följande:

Den i paragraf 18 beskrivna modellen för beräkning av "finansiellt justeringsbelopp" förefaller tvetydig i förhållande till hur den ska appliceras pga de applicerbara prissäkringsmarknaderna, både via börs och bilateralt, består av kontrakt med olika kontraktslängder som också är överlappande. Därav följer att vi ser det som önskvärt att det explicit tydliggörs att inte bara månadskontrakt ska kunna vara basen för beräkningen utan (nettot av) alla kontrakt som inkluderar den aktuella "kvalificerade" perioden. Dessutom är det troligen svårt att klargöra vilken specifik produktion som har prissäkrats med tanke på att elhandeln och kraftsystemets balansering baseras på portföljhantering per elområde, dvs inte specificerad per produktionsslag (eller enskild produktions- eller förbrukningsanläggning). Vi har för närvarande inget konkret förslag till hur detta bäst hanteras, men det är likväl något som bör beaktas positivt när skäligheten i angivna prissäkringar bedöms.

När det gäller förslaget om att begränsa omfånget på den tillfälliga skatten på s.k. övervinster genom att inte ta hänsyn till det försäljningspris som erhållits från primärt aktivering i balansmarknaden eller via motköp/omdirigering så kan vi ha viss förståelse för det från ett förenklat administrativt perspektiv samt om det är menat att reducera risken för ökade ekonomiska barriärer för att få primärt termisk produktion aktiverad fastän dessa anläggningar sett till att stärka kortsiktig kraftbalans och nätbehov skulle vara positivt att få igång, men är utmanande att få till pga de under lång tid inte har producerat el. Vi tror dock att förslaget att inte ta hänsyn till de ibland högre priserna i balansmarknaden och kopplat till motköp/omdirigering vid beräkning av **skatteuttaget** kan riskera att leda till högre totala priser på day-ahead-marknaden pga det skattemässigt blir mer fördelaktigt att få given produktion aktiverad på t.ex. balansmarknaden när priset i den mekanismen förväntas att bli högre än på dagen före marknaden (SDAC).

Som också påpekats i flera andra remissvar (t.ex. från Svenska Kraftnät och EI) så kan dessa begränsningar av skatteuttag för produktion som levereras via vissa mekanismer utanför dagen före marknaden leda till incitament för marknadsaktörer att dra in (del av) sin kapacitet i syfte att erbjuda den utanför day-ahead-marknaden. Baserat på regulatoriska riktlinjer (ACER Guidance) förväntas marknadsaktörerna erbjuda kapacitet till marginalkostnader, inklusive alternativkostnader. I normala marknadsupplägg utgör pris på balansmarknaden en alternativkostnad - det finns en sannolikhet att priset på balansmarknaden är högt och också en sannolikhet att en specifik marknadsaktör kommer att aktiveras på balansmarknaden. Priserbudande med en sådan alternativkostnad är, enligt vår förståelse, ett legitimt beteende baserat på [REMIT](#). Problemet är dock att om införandet av extra skatt leder till att vinster på balanseringsmarknaden utesluts ökar alternativkostnaden. Detta kan därmed riskera att i vissa tillfällen leda till en ökning av priserna på day-ahead-marknaden.

Vi noterar också att det föreslås att det ska vara möjligt att beräkna ett särskilt takbelopp vid högre driftskostnader – I syfte att göra det lönsamt att producera om kraftverkets kostnad för att elproduktion överstiger 1957 kronor per megawattimme. Detta särskilde takbelopp måste återspegla de faktiska driftskostnaderna per megawattimme och de fasta och rörliga kostnaderna per framställd megawattimme nämns. Vad som ingår i fasta

kostnader framgår inte och måste förtydligas. Variabla kostnader ska också förklaras i förslagstexten för att undvika tvivel.

Slutligen så ser vi ett behov av att få klarlagt kriterierna för vilken vattenkraftproduktion som inte anses vara kopplad till vattenmagasin och därmed inte skulle åtnjuta undantaget från beskattningen. I det sammanhanget noterar vi i bakgrundsanalysen till given remiss att angiven effekt (MW) som anses icke ha rätt till undantaget från given skatt är förhållandevis väsentlig vilket föranleder vår fråga om motivering av kriterierna.

Rickard Nilsson
Senior Advisor Market Design, Nord Pool